

**Prirodno-matematički fakultet
Društvo matematičara i fizičara Crne Gore**

OLIMPIJADA ZNANJA 2015.

**Zadaci iz HEMIJE
za II razred srednje škole**

Uputstvo za takmičare:

- Zadaci se rješavaju 90 minuta.
- Odgovori se moraju pisati isključivo plavom ili crnom hemijskom olovkom. Odgovori napisani grafitnom olovkom ili hemijskom koja se može brisati neće se uzimati u obzir prilikom bodovanja. Isto važi i za odgovore koji nijesu čitko i jasno napisani.
- Odgovori se ne smiju prepravljati ili brisati korektorom. Ispravljeni odgovori se neće pregledati.
- Za vrijeme rješavana zadatka nije dopuštena upotreba mobilnih telefona, niti napuštanje prostorije u kojoj se odžava takmičenje.

Uspješan rad!

Šifra takmičara:

MAKSIMALAN BROJ POENA	BROJ OSTVARENIH POENA TAKMIČARA
100	

Komisija:

Podgorica, 25. 04. 2015.

- 1.** Razvrstati formule sledećih soli na normalne, kisele i bazne:
KCl, NaHSO₄, (MgOH)₂SO₄, NaNO₂, Ca(HCO₃)₂, CaOHCl.

(6)

- 2.** a) Koje od navedenih kiselina mogu da grade kisele soli (*podvući tačan odgovor*):

- b) Koje od navedenih soli ne podliježu hidrolizi (*podvući tačan odgovor*):

(4)

- 3.** Izračunati pH rastvora H₂SO₄, koncentracije $1 \cdot 10^{-9}$ mol/dm³.

(10)

- 4.** Izračunati zapreminu 20%-tnog rastvora NaOH, gustine 1,22 g/cm³, potrebnu za potpunu neutralizaciju 50 cm³ rastvora HCl koncentracije 0,2 mol/dm³. M(NaOH) = 40 g/mol

(10)

- 5.** Izračunati pH rastvora koji je zasićen ugljen-dioksidom, ako se u 1 dm^3 vode rastvara $0,132 \text{ g CO}_2$? $K_{a1} = 4,5 \cdot 10^{-7}$; $M(\text{CO}_2) = 44 \text{ g/mol}$

(10)

- 6.** Za rastvaranje $1,056 \text{ g}$ čvrste smjese CaO i CaCO_3 potrebno je 10 cm^3 rastvora HCl, koncentracije $2,2 \text{ mol/dm}^3$. Izračunati sastav smjese.
 $M(\text{CaO}) = 56 \text{ g/mol}$; $M(\text{CaCO}_3) = 100 \text{ g/mol}$

(10)

7. U $63,35 \text{ cm}^3$ rastvora HCl rastvoreno je 3,00 g kalcijum-karbonata, a ugljen-dioksid uklonjen kuvanjem. Za titraciju viška kiseline bilo je potrebno $3,35 \text{ cm}^3$ rastvora NaOH. U drugoj titraciji, za neutralizaciju $46,46 \text{ cm}^3$ rastvora HCl bilo je potrebno $43,33 \text{ cm}^3$ rastvora NaOH. Izračunati koncentracije rastvora HCl i NaOH. $M(\text{CaCO}_3) = 100 \text{ g/mol}$

(10)

8. Odrediti koeficijente i završiti sledeće reakcije oksido-redukcije:

- a) $\text{KMnO}_4 + \text{H}_2\text{O}_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{MnSO}_4 + \dots + \text{O}_2 + \dots$
- b) $\text{Zn} + \text{HNO}_3$ (razbl.) $\rightarrow \text{Zn}(\text{NO}_3)_2 + \text{NH}_4\text{NO}_3 + \text{H}_2\text{O}$
- c) $\text{CuCl} + \text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7 + \text{HCl} \rightarrow \text{CuCl}_2 + \dots + \dots + \dots$
- d) $\text{Fe} + \text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 \rightarrow \dots$

(20)
(5+5+5+5)

- 9.** 10 g smjese gvožđe(II)-sulfata i gvožđe(III)-sulfata je reagovalo sa 1,58 g kalijum-permanganata u kiseloj sredini. Izračunati masu gvožđe(II)-sulfata i gvožđe(III)-sulfata u smjesi.

$$M(FeSO_4) = 152 \text{ g/mol} \quad M(KMnO_4) = 158 \text{ g/mol}$$

(10)

- 10.** Izračunati konstantu ravnoteže reakcije: $2SO_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2SO_3(g)$, koja se odigrava u zatvorenom sudu na konstantnoj temperaturi. Početne koncentracije reaktanata su: $[SO_2] = 80 \text{ mol/m}^3$ i $[O_2] = 60 \text{ mol/m}^3$. U trenutku uspostavljanja ravnoteže, u smjesi je ostalo neproreagovano 20 % (molskih) početne količine SO_2 .

(10)